

Nota

Relatie provincie Utrecht met de waterschappen

Vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Utrecht
op 28 juni 2011 en gewijzigd op 25 oktober 2011

INHOUDSOPGAVE**DEEL 1 – ALGEMEEN DEEL**

1	INLEIDING.....	4
2	AANLEIDING	4
3	VISIE PROVINCIE UTRECHT.....	5
4	PROVINCIAAL BELEID EN BELEIDSMONITORING.....	6
5	WETTELIJKE PROVINCIALE TOEZICHTTAKEN.....	7

DEEL 2 - BELEIDSMONITORING

1	BELEIDSMONITORING MET BEHULP VAN DE VOORTGANGSRAPPORTAGE	8
1.1	Inleiding.....	8
1.2	Inhoud voortgangsrapportage	8
1.3	Lees- en invulinstructie voortgangsrapportage	8
2	FORMAT VOORTGANGSRAPPORTAGE: THEMA VEILIGHEID.....	10
3	FORMAT VOORTGANGSRAPPORTAGE: THEMA VOLDOENDE WATER.....	11
4	FORMAT VOORTGANGSRAPPORTAGE: THEMA SCHOON OPPERVLAKTEWATER.....	12
5	FORMAT VOORTGANGSRAPPORTAGE: THEMA WATER VOOR NATUUR	13
6	FORMAT VOORTGANGSRAPPORTAGE: THEMA VAARWATER	14
7	FORMAT VOORTGANGSRAPPORTAGE: THEMA ZWEMWATER	14
8	AANVULLEND TOETSKADER BIJ DOELSTELLINGEN	14

DEEL 3 - PROVINCIAAL TOEZICHT

1	INLEIDING.....	18
2	FINANCIEEL TOEZICHT.....	18
2.1	Financiële structuur	18
2.2	Begroting, jaarrekening en jaarverslag	19
2.3	Financiële informatieverplichting CBS (IV3).....	19
2.4	Kasgeldlimiet.....	20
2.5	Renterisiconorm.....	20
2.6	Kostentoedelingsverordening.....	20
3	TOEZICHT GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN EN DEELNEMING IN EEN RECHTSPERSOON	21
3.1	Gemeenschappelijke regelingen.....	21

4	TOEZICHT OPERATIONELE BESLUITEN	22
4.1	Waterbeheerplan.....	22
4.2	Keur	22
4.3	Peilbesluit.....	23
4.4	Projectplan	23
5	OVERIG TOEZICHT	24
5.1	Calamiteitenplan	24
5.1	Situatie van gevaar.....	24

1 INLEIDING

Het regionaal waterbeheer wordt gekenmerkt door samenwerking tussen verschillende bestuursorganen. Ieder met eigen taken en vanuit een eigen verantwoordelijkheid. Een goede relatie tussen de provincie Utrecht en de waterschappen is van groot belang voor succesvol regionaal waterbeheer. De Nota Relatie provincie Utrecht met de waterschappen draagt bij aan het transparant maken van de wijze waarop de provincie Utrecht en de op haar grondgebied werkzame waterschappen hierbinnen samenwerken.

De Nota Relatie provincie Utrecht met de waterschappen is opgebouwd uit drie delen:

- Deel 1 bevat een algemene toelichting waarin het waarom van de nota, de provinciale visie, de taken en rollen in algemene zin worden beschreven;
- Deel 2 geeft inzicht in hoe de beleidsmonitoring ten behoeve van de (jaarlijkse) rapportage aan Gedeputeerde Staten is vormgegeven;
- Deel 3 legt vast op welke wijze de provincie Utrecht uitvoering geeft aan het wettelijke toezicht.

2 AANLEIDING

Vershillende ontwikkelingen vormen de aanleiding om met deze nota meer structuur te geven aan de beleidsmonitoring en het toezicht van de provincie Utrecht op de waterschappen. De voornaamste ontwikkelingen zijn:

Veranderende verhouding tussen provincies en waterschappen

De schaalvergroting en de daarmee samenhangende bundeling van watertaken bij de waterschappen hebben geleid tot verdergaande professionalisering bij de waterschappen. Zij hebben een brede kijk op het regionaal waterbeheer. Zij kunnen als gevolg van de ontwikkelingen hun taken adequaat uitvoeren en vanuit een meer autonome bevoegdheid een bredere invulling geven aan de uitvoering van hun takenpakket.

De provincie dient zich vanuit haar rol als gebiedsregisseur toe te leggen op het vormen van de verbinding tussen integrale gebiedsontwikkeling en het door de waterschappen ontwikkelde en uitgevoerde sectoraal waterbeleid. De kaderstelling en het volgen van de realisatie van doelstellingen bij de waterschappen kan door de provincie Utrecht daarmee ook meer op hoofdlijnen plaatsvinden.

Aanbevelingen van de Commissie Oosting

De Commissie Oosting heeft in haar rapport "Van specifiek naar generiek" in 2007 vastgesteld dat er behoefte is aan een wijziging in het interbestuurlijk toezicht (verder: IBT). Uitgangspunt is dat in beginsel kan worden volstaan met de generieke toezichtsinstrumenten (schorsing, vernietiging, taakverwaarlozing). Voor specifieke instrumenten (goedkeuring) is nog slechts plaats als daarvoor een legitiem motief is. Dit motief is met name aanwezig bij inpassing van functioneel bestuur (de waterschappen). Ook moet het interbestuurlijk toezicht efficiënter, effectiever en transparanter. Dit moet niet alleen in het generieke interbestuurlijk toezicht worden doorgevoerd, maar ook in het specifieke interbestuurlijk toezicht. Daarmee is ook een herijking van het gehele bestuurlijk toezicht op de waterschappen als functioneel bestuur gewenst.

Audit toezicht op de waterschappen provincie Utrecht

In het in 2009 verschenen Auditrapport 'Waterproef' van de provincie Utrecht wordt aanbevolen een nota vast te stellen waaruit de visie op toezicht van de provincie Utrecht blijkt, het wettelijk kader transparant in beeld wordt gebracht, criteria voor toetsing worden vastgesteld en eisen aan de te verstrekken informatie worden weergegeven.

Invoering van de Waterwet

Op 22 december 2009 is de Waterwet in werking getreden. De Waterwet stelt integraal waterbeheer op basis van watersysteembenadering centraal. In de Waterwet is ook een scherpere afbakening van taken en verantwoordelijkheden tussen de verschillende overheidslichamen tot stand gekomen.

De provincies zijn verantwoordelijk voor het uitzetten van de algemene beleidslijnen voor het regionale waterbeheer en monitoren de vertaling daarvan in uitvoeringsgericht beleid en beheermaatregelen door de waterschappen. De Waterwet heeft meer uitvoerende taken dan voorheen aan de waterschappen toegedeeld. De beleidsmonitoring en het toezicht op de waterschappen vormen de verbindende schakel tussen de onderscheiden rollen van de provincie en de waterschappen.

De beleidsmonitoring geschiedt met behulp van de jaarlijkse voortgangsrapportage. Deze zorgt voor inzicht in de realisatie van het provinciale waterbeleid zoals dat is vastgelegd in het waterplan en vormt de basis voor jaarlijks bestuurlijk overleg tussen de provincie en de waterschappen.

Maar ook het toezichtsinstrumentarium heeft met de invoering van de Waterwet wijzigingen ondergaan die een vernieuwde invulling van het toezicht nodig maken. Zo is het instrument van goedkeuring bij peilbesluiten vervallen en is er een ruimere toepassingsmogelijkheid voor sturing door middel van het geven van een aanwijzing.

Bestuursakkoord Water

Het Bestuursakkoord Water dat op 23 mei 2011 is ondertekend door de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, het Interprovinciaal Overleg, de Vereniging Nederlandse Gemeenten en de Vereniging van Waterbedrijven in Nederland, bevat maatregelen voor een doelmatiger waterbeheer. Hoewel de Waterwet veel heeft verbeterd wordt het mogelijk geacht verantwoordelijkheden scherper toe te delen door onder meer beleid en uitvoering zoveel mogelijk te scheiden volgens het tweelagenmodel (er is één kadersteller/toezichthouder en één uitvoerende overheid) en het interbestuurlijk toezicht te vereenvoudigen. Een groot aantal van de voorgestelde maatregelen behoeft nog nadere uitwerking. De rolverdeling zoals in de alinea hiervoor weergegeven blijft uitgangspunt.

De vereenvoudiging van het interbestuurlijk toezicht houdt in dat de goedkeuring van het waterbeheerplan en van de kostentoedelingsverordening van de waterschappen komt te vervallen. Voor de implementatie van dit voorstellen is nog aanpassing van wetgeving nodig.

3 VISIE PROVINCIE UTRECHT

De relatie tussen de provincie Utrecht en de waterschappen wordt gekenmerkt door onderling vertrouwen. De provincie Utrecht erkent de kwalitatieve en adequate invulling door de waterschappen van de aan hen opgedragen taken. Dit vertrouwen in de waterschappen vertaalt zich in een terughoudende opstelling van de provincie bij het uit te oefenen toezicht.

De terughoudendheid laat onverlet dat de provincie een belangrijke verantwoordelijkheid heeft bij het maken van een integrale belangenafweging. De zorg van de provincie voor een afweging tussen de belangen op terreinen als ruimtelijke ordening, milieu, water, archeologie, volksgezondheid en economie komt tot uitdrukking in een meer beleidsmatige sturing via planvorming.

Het met regelmaat en adequaat volgen van de wijze waarop de waterschappen invulling geven aan de aan hen opgedragen taken borgt dat de integrale belangenafweging ook in de praktijk gevolg krijgt.

Daartoe vindt er periodiek bestuurlijk overleg plaats tussen de provincie Utrecht en de individuele waterschappen. De door de waterschappen opgestelde voortgangsrapportage geeft daarbij inzicht in hoeverre de waterschappen invulling hebben gegeven aan de uitvoering van het provinciaal beleid.

Met de delen 2 en 3 van deze nota kiest de provincie Utrecht voor transparantie. Dit geeft duidelijkheid over de verwachtingen die de provincie Utrecht heeft ten opzichte van de waterschappen en biedt het voordeel dat het handelen van de provincie voorspelbaar is. Daarmee legt de nota een basis voor een zakelijke en evenwichtige bestuurlijke verhouding tussen de provincie en de waterschappen.

De transparantie komt tot uitdrukking in de duidelijke structuur die bij de verschillende onderdelen is aangebracht, een bondige beschrijving van de informatie die verwacht wordt en een beknopte beschrijving van de wijze waarop de provincie de informatie zal beoordelen.

In lijn met de adviezen van de Commissie Oosting wordt gestuurd op het uitoefenen van toezicht door de naastgelegen bestuurslaag. Dit principe is vastgelegd in de Code Interbestuurlijke verhoudingen (2005). Het toezicht op de waterschappen moet daarom zoveel als mogelijk door de provincie worden uitgeoefend.

Het toezicht op het goed functioneren van de waterschappen is in eerste instantie een zaak die bepaald wordt door de verhouding tussen het algemeen bestuur van het waterschap en het dagelijks bestuur. Slechts waar dit uit de wet- en regelgeving voortvloeit wordt toezicht door de provincie uitgeoefend.

De provincie Utrecht bevordert tot slot een eenduidige toepassing van het instrumentarium voor interventie. Indien in voorkomende gevallen wordt vastgesteld dat doelen niet of niet tijdig kunnen worden gerealiseerd of als taken niet worden uitgevoerd binnen de daarvoor gestelde wettelijke kaders, is het van belang dat de waterschappen op een gelijke wijze benaderd en behandeld worden.

Samengevat kenmerkt de toezichtvisie van de provincie Utrecht zich door:

- vertrouwen in de waterschappen;
- terughoudendheid;
- transparantie;
- invulling geven aan toezicht door de naast gelegen bestuurslaag;
- bevorderen van een eenduidige toepassing van het instrumentarium voor interventie.

4 PROVINCIAAL BELEID EN BELEIDSMONITORING

Het integraal waterbeleid heeft vorm gekregen in de op verschillende bestuursniveaus vastgestelde water(beheer)plannen.

Het beleid van het Rijk (inclusief het beleid als gevolg van internationale verplichtingen) heeft gestalte gekregen in het Nationaal Waterplan (NWP). De provincie Utrecht heeft het regionaal waterbeleid vorm gegeven in haar Waterplan 2010 – 2015. Het sectorale waterbeleid is verder uitgewerkt en vormgegeven in de door de waterschappen vastgestelde waterbeheerplannen. Daarbij hebben de vier in Utrecht gelegen waterschappen overigens ook rekening te houden met de waterplannen van buurprovincies.

Gezamenlijk vormen deze plannen in onderlinge samenhang de basis voor de ontwikkeling van duurzame en robuuste watersystemen.

De hiervoor beschreven inrichting van het integraal waterbeleid maakt het wenselijk dat door de verschillende overheden zorgvuldig gevolgd wordt in welke mate het beleid ook leidt tot realisatie van de erin geformuleerde doelstellingen. Daarvoor is een vorm van 'checks & balances' nodig.

De provincie Utrecht volgt de mate waarin de doelstellingen uit het waterplan worden gerealiseerd met behulp van de voorgeschreven voortgangsrapportage door de waterschappen. Om deze voortgangsrapportage een efficiënt en effectief hulpmiddel te laten zijn bij de beoordeling van het behalen van bereikte resultaten, is in overleg met de waterschappen een format voor de rapportage opgesteld. Het resultaat hiervan is terug te vinden in Deel 2 van deze nota. De voortgangsrapportage is een goed voorbeeld van de gelijkwaardige rolverdeling tussen provincie en waterschappen. Niet alleen de waterschappen doen verslag van de mate waarin zij de doelen behalen, ook de beleidsafdelingen binnen de provincie rapporteren in de rapportage aan Gedeputeerde Staten over de voortgang. Gedeputeerde Staten doen op hun beurt verslag aan Provinciale Staten over de mate waarin de doelen uit het Waterplan 2010 – 2015 worden bereikt.

De methodiek voor de provincie Utrecht om te volgen hoever de realisatie van doelstellingen is gevorderd, is gevonden in een systeem van indicatoren die, afhankelijk van de bereikte resultaten een rood, oranje of groen signaal opleveren. Deze signalen vormen de basis voor het bestuurlijk overleg tussen de provincie Utrecht en de waterschappen.

5 WETTELIJKE PROVINCIALE TOEZICHTTAKEN

Uitvoering toezicht

De provincie Utrecht heeft op grond van verschillende wetten, zoals bijvoorbeeld de Waterschapswet, de Waterwet en de Wet financiering decentrale overheden, een formele rol bij het uitoefenen van toezicht op de waterschappen. Dit toezicht bestaat uit het bevoegd verzamelen van informatie over de vraag of een handeling of zaak voldoet aan de daaraan gestelde eisen (informerend), het zich vormen van een oordeel daarover (beoordelen) en het eventueel naar aanleiding daarvan interveniëren¹. Deze definitie van toezicht wordt ook wel getypeerd als de procesmatige benadering van toezicht.

De uit wettelijke bepalingen voortvloeiende toezichttaken van de provincie Utrecht zijn te categoriseren in een aantal gebieden:

- financieel toezicht;
- toezicht op gemeenschappelijke regelingen en deelneming in een rechtspersoon;
- toezicht op operationele besluiten;
- overig toezicht.

In deel 3 is op basis van deze indeling uitgewerkt op welke wijze uitvoering wordt gegeven aan de toezichttaak.

Generieke instrumenten

Wat betreft het generiek toezicht, de toepassing van de instrumenten schorsing, vernietiging en indeplaatsstelling, wordt het volgende opgemerkt. Het Rijk heeft met de Wet revitalisering generiek toezicht uitvoering gegeven aan de voorstellen van de commissie -Oosting. Het desbetreffende wetsvoorstel is in mei 2009 bij de Tweede Kamer ingediend². De planning is dat de wet op 1 januari 2012 in werking treedt. Ter uitvoering van die wet is inmiddels door het Rijk een algemeen beleidskader opgesteld voor de toepassing van de generieke instrumenten schorsing en vernietiging alsmede indeplaatsstelling bij taakverwaarlozing. Deze beide beleidskaders zijn bij brief van 9 juli 2010³ resp. 7 maart 2011⁴ aan de Tweede Kamer aangeboden. Deze beleidskaders zullen gelijktijdig met de wet in werking treden.

Het is de bedoeling dat deze beleidskaders door de provincie worden overgenomen en van toepassing zullen worden verklaard voor haar toezicht op de gemeenten. Uit een oogpunt van uniformiteit en vanwege het procesmatige karakter van die beleidskaders is het wenselijk bij het toezicht op de waterschappen zoveel mogelijk aan te sluiten bij deze beleidskaders. Wij zullen nog nader bezien op welke wijze dat het beste kan.

Instrument aanwijzing

De aanwijzing, bedoeld in artikel 3.12 van de Waterwet, is begripsmatig geen IBT-instrument, maar een instrument dat aan de 'voorkant' (proactief) wordt toegepast ten behoeve van de beleidsdoorwerking.

Uit een oogpunt van uniformiteit en transparantie is het wenselijk wat betreft de te nemen processtappen bij de toepassing van het aanwijzingsinstrument zoveel mogelijk aan te sluiten bij de wijze van toepassing van de generieke instrumenten schorsing en vernietiging. In deel 3 van deze nota is een aantal besluiten opgenomen waarbij eventuele toepassing van de aanwijzing aan de orde kan zijn. Dat betreft de ontwerpkeur (4.2), het ontwerppeilbesluit (4.3) en het ontwerp calamiteitenplan (5.1). Ook kan toepassing plaatsvinden in een situatie van gevaar (5.2).

¹ Kaderstellende visie op toezicht, Kamerstukken II 2000/01, 27 831, nr. 1, p. 7

² Kamerstukken II, 2009/10, 32 389

³ Kamerstukken II, 2009/10, 32 389, nr. 5

⁴ Kamerstukken II, 2011/12, 32 500 VII, nr. 85

1 BELEIDSMONITORING MET BEHULP VAN DE VOORTGANGSRAPPORTAGE

1.1 Inleiding

In deel 1 van deze nota is aangegeven dat de provincie Utrecht met behulp van de (jaarlijkse) voortgangsrapportage monitort in welke mate de voor haar relevante doelstellingen uit het integrale waterbeleid gerealiseerd worden.

Het format voor de voortgangsrapportage is onderwerp van deel 2 van deze nota. Deze rapportage is in nauw overleg met de waterschappen tot stand gekomen en vormt de basis voor het jaarlijks bestuurlijk overleg tussen de gedeputeerde Water en de dijkgraaf van een waterschap. Ook vormt de jaarlijkse voortgangsrapportage de basis voor de rapportage van Gedeputeerde Staten (GS) over de jaarlijkse voortgang van de uitvoering van het provinciaal Waterplan 2010 – 2015 aan Provinciale Staten (PS).

1.2 Inhoud voortgangsrapportage

De inhoud van de voortgangsrapportage is afgeleid van het Waterplan 2010 – 2015 van de provincie Utrecht. Het bevat een overzicht van de separate doelstellingen uit het Waterplan 2010 – 2015 en koppelt daar indicatoren aan die de monitoring mogelijk maken. Het is geordend langs de hoofdwaterthema's (bijvoorbeeld "Veiligheid") en de bijbehorende subthema's (bijvoorbeeld "Primaire keringen").

De indicatoren leveren een groen, oranje of rood signaal op. Deze signalen geven aan hoever de realisatie van doelstellingen is gevorderd en zijn richtinggevend bij de bepaling van de inhoud van het bestuurlijk overleg tussen de provincie Utrecht en de waterschappen.

De signalen hebben de volgende betekenis:

Groen	de realisatie van deze doelstelling ligt op schema of is gereed conform planning;
Oranje	de realisatie van deze doelstelling is voldoende, maar niet op schema (nadere bijzonderheden);
Rood	de realisatie van deze doelstelling ligt niet op schema en is kritisch.

In 2010 is gebleken dat de tabellen uit de voortgangsrapportage door de waterschappen met een geringe (extra) inspanning kunnen worden ingevuld. Dit komt mede doordat het Waterplan 2010 – 2015 en de (meeste) waterbeheerplannen in onderlinge afstemming tot stand zijn gekomen. Daarmee sluit de tabel redelijk goed aan bij de eigen (veelal meer gedetailleerde) rapportages van de waterschappen.

Voor de volledigheid moet nog worden vermeld dat voor bepaalde (sub)thema's (zoals Veiligheid) aparte rapportages blijven bestaan die meer in detail gaan. Zo wordt bijvoorbeeld eens per zes jaar een rapportage opgesteld naar aanleiding van de toetsing van keringen.

1.3 Lees- en invulinstructie voortgangsrapportage

De tabellen zijn ingericht per hoofdwaterthema. Daarbij wordt in de eerste kolom een beschrijving gegeven van de verschillende subthema's.

Per subthema is aangegeven welke doelstelling daarvoor is vastgelegd in het Waterplan 2010 – 2015 van de provincie Utrecht. Deze doelstellingen vloeien onder meer voort uit (inter)nationale wet- en regelgeving en bestuurlijke overeenkomsten.

De indicator geeft de eenheid aan waarmee wordt gemonitord in hoeverre de doelstellingen uit het provinciaal Waterplan 2010 – 2015 binnen bereik komen.

In de daarop aansluitende kolom wordt de eigenaar van de doelstelling beschreven, zijnde degene die verwacht wordt over de doelstelling te rapporteren.

In de tabel is tot slot aangegeven wanneer de doelstelling moet zijn bereikt (Jaartal doelbereik) en wat de stand van zaken is.

De toelichting bij de tabel is bedoeld om nadere bijzonderheden te kunnen vermelden. Er is ruimte voor een toelichting door het waterschap en een toelichting door de provincie. Deze toelichting is meestal relevant bij rode en oranje signalen. De toelichtingen worden afgesloten met een reactie waarbij de provincie de voortgang binnen een bepaald thema verwoord. Deze reactie komt tot stand na ambtelijk overleg met de waterschappen en geeft daarmee een basis voor het bestuurlijk overleg.

In een aparte tabel is nader beschreven welk toetskader bij het uitwerken van de doelstellingen gehanteerd is.

Een beperkt aantal onderdelen uit de tabellen behoeft nadere uitleg. Deze onderdelen kunnen als volgt worden beschreven:

- bij indicatoren die een % bevatten wordt gevraagd om in de kolom 'Stand van zaken' zowel absolute als relatieve getallen van desbetreffend jaar te vermelden;
- onder de indicator 'Voor dijkringen 14, 15, 44 is een concrete oplossingsrichting uitgewerkt' vallen ook de studies naar alternatieve maatregelen voor verbeteren van de C-keringen om de veiligheid van dijkkring 14 op orde te krijgen;
- maatregelen voor Natuurvriendelijke Oevers (NVO's) zijn lastig te scheiden van de KRW-projecten en overlappen gedeeltelijk. Reden om zowel over het bereiken van doelen voor NVO's en KRW afzonderlijk te rapporteren;
- KRW-maatregelen kunnen door de waterschappen conform het Stroomgebiedbeheerplan Rijn-Delta nader worden verbijzonderd in aantallen, kilometers en hectares. Hierover worden in Rijn-West verband afspraken gemaakt. Vooralsnog wordt uitgegaan van wel/niet uitgevoerd;
- bij 'Waterhuishouding op orde in Natura 2000 gebieden' wordt zonodig expliciet aandacht geschonken aan de voortgang van Sence of Urgency gebieden omdat deze vallen onder de KRW-verplichting;
- bij 'De bestaande zwemwaterprofielen zijn actueel' wordt gerapporteerd conform tabel 'Beoordeling Zwemwaterprofielen' uit het landelijk Uitvoeringskader van de Zwemwaterrichtlijn;
- de thema's duurzaamheid, samenwerking en gebiedsgerichte inzet uit het Waterplan Utrecht ontbreken in de tabel. De inzet van de waterschappen is geborgd bij de andere thema's.

2 FORMAT VOORTGANGSRAPPORTAGE: THEMA VEILIGHEID

Hieronder is de format opgenomen zoals die door de provincie Utrecht wordt gehanteerd bij het opstellen van de voortgangsrapportage voor het thema "Veiligheid", zoals dat is beschreven in het provinciaal Waterplan Utrecht.

Thema	VEILIGHEID				
Subthema	Doelstelling Waterplan Utrecht	Indicator (eenheid)	Eigenaar	Jaartal doelbereik	Stand van zaken (Groen / oranje / rood)
Primaire keringen op orde	1. Voor primaire A- en C-keringen zijn nieuwe normen opgesteld	ja/nee	Rijk	2011	
	2. Voor dijkringen 14, 15, 44 is een concrete oplossing uitgewerkt	ja/nee	provincie	2010	
	3. Pilot Grebbedijk/Deltadijk is uitgevoerd	ja/nee	provincie	2010	
	4. De primaire keringen Nederrijn en Lek voldoen aan de norm	ja/nee	waterschap	2015	
	5. De primaire keringen Eem en Eemmeer voldoen aan de norm	ja/nee	waterschap	2013 en 2015	
	6. Dijkkringen 16, 44, 45 en 46 zijn getoetst	ja/nee	waterschap	2010 en 2012 (WSRL)	
	7. Plan voor overdracht Grebbeliniedijk (provinciaal deel) is opgesteld	ja/nee	provincie	2011	
Regionale keringen op orde	8. De regionale keringen voldoen aan de norm (met evt. motivatie voor uitstel (klasse 1 en 2))	lengte/totaal	waterschap	2015 (en evt. uitloop)	
Crisisbeheersing en calamiteitszorg	9. Gevaar- en risicokaarten voor Europese Richtlijn Overstromingsrisico's zijn opgesteld	ja/nee	provincie	2013	
	10. Overstromingsrisicobeheerplannen zijn vastgesteld	ja/nee of aantal/totaal	Rijk	2015	
	11. Calamiteitenplannen van waterschappen zijn actueel (minimaal eens per vier jaar)	ja/nee of aantal/totaal	waterschap	continu	
	12. Calamiteiten zijn geëvalueerd	aantal/totaal	provincie	continu	
Kwetsbare gebieden/objecten	13. Meenemen/toetsen overstromingsrisico's in ruimtelijke plannen	ja/nee	provincie	continu	

Toelichting waterschap (eventueel verwijzen naar doelstellingen, nummers):

Toelichting provincie (eventueel verwijzen naar doelstellingen, nummers):

Reactie provincie:

3 FORMAT VOORTGANGSRAPPORTAGE: THEMA VOLDOENDE WATER

Hieronder is de format opgenomen zoals die door de provincie Utrecht wordt gehanteerd bij het opstellen van de voortgangsrapportage voor het thema "Voldoende water", zoals dat is beschreven in het provinciaal Waterplan Utrecht.

Thema	VOLDOENDE WATER					
Subthema	Doelstelling Waterplan Utrecht	Indicator (eenheid)	Eigenaar	Jaartal doelbereik	Stand van zaken (rood / oranje / groen)	
Duurzame watersystemen	14. Peilbesluiten zijn actueel en gebaseerd op basis van onderzoek / GGOR	% beheergebied met vastgesteld GGOR	waterschap	2012 (AGV 90%)		
	15. Watersysteem voldoet aan normen voor wateroverlast	% van opgave (= ha en/of m ³)	waterschap	2015		
	16. Leidraad wateroverlast is herzien	ja/nee	provincie	planperiode		
	17. Resultaat toetsronde klimaatscenario's 2006 voor wateroverlast is toegepast	ja/nee	waterschap	2012		
	18. Onderzoek inrichting / beheer Hel / Blauwe Hel is uitgevoerd	ja/nee	waterschap	2014		
	19. Wateropgave Maarsseveen-Westbroek is bepaald	ja/nee	provincie	2010		
	20. Wateropgave Maarsseveen-Westbroek is gerealiseerd	ja/nee	waterschap / provincie, c.q. gebiedscommissie	2014		
	21. De wateropgave Ronde Venen binnen Groot Mijdrecht Noord is ingevuld	ja/nee	provincie	2018		
	Waterverdeling/zoetwatervoorziening	22. Verdringingsreeks Amstelland is geëvalueerd	ja/nee	Rijk/provincie	na 1 ^e toepassing	
		23. De verdringingsreeks Valleikanaal en Eem is vastgelegd in een verordening	ja/nee	provincie	2011	
24. De verdringingsreeks Noord-Nederland (waterverdeling / watervaanvoer via IJsselmeer / Randmeren) is vastgelegd in verordeningen		ja/nee	provincie	planperiode		

Toelichting waterschap (eventueel verwijzen naar doelstellingen, nummers):

Toelichting provincie (eventueel verwijzen naar doelstellingen, nummers):

Reactie provincie:

4 FORMAT VOORTGANGSRAPPORTAGE: THEMA SCHOON OPPERVLAKTEWATER

Hieronder is de format opgenomen zoals die door de provincie Utrecht wordt gehanteerd bij het opstellen van de voortgangsrapportage voor het thema "Schoon oppervlaktewater", zoals dat is beschreven in het provinciaal Waterplan Utrecht.

Thema	SCHOON OPPERVLAKTEWATER				
Subthema	Doelstelling Waterplan Utrecht	Indicator (eenheid)	Eigenaar	Jaartal doelbereik	Stand van zaken (rood / oranje / groen)
KRW-afspraken	25. KRW maatregelen 2010 - 2015 zijn uitgevoerd (waterschap)	aantal/totaal projecten	waterschap	2015	
	26. KRW maatregelen 2010 - 2015 uitgevoerd (provincie)	aantal/totaal projecten	provincie	2015	
	27. Afspraken over monitoring zijn gemaakt en geïmplementeerd	ja/nee	waterschap	planning WBP	
Overige wateren	28. De chemische doelen (prioritaire en overige relevante chemische stoffen) voor de overige oppervlaktewateren zijn bepaald	ja/nee	provincie	2015	
	29. Haalbare ecologische doelen (incl. ecologie ondersteunende stoffen w.o. nutriënten) voor de overige oppervlaktewateren zijn bepaald	% beheergebied	provincie	2015	
Diffuse bronnen (nutriënten)	30. In gebiedsprocessen zijn bronanalyses uitgevoerd, maatregelen ontwikkeld en effecten gemonitord	ja/nee	provincie	2015	
Optimaliseren waterketen	31. Meer samenwerking en innovatie binnen de waterketen door samenwerkingsafspraken	aantal/totaal aantal gemeenten met samenwerkingsverband	waterschap	2014 (100%)	
	32. Verbetering milieurendement maatregelen (effluent voldoet aan lozingsnormen)	aantal/totaal aantal rwzi's dat voldoet	waterschap	continu	

Toelichting waterschap (eventueel verwijzen naar doelstellingen, nummers):

Toelichting provincie (eventueel verwijzen naar doelstellingen, nummers):

Reactie provincie:

5 FORMAT VOORTGANGSRAPPORTAGE: THEMA WATER VOOR NATUUR

Hieronder is de format opgenomen zoals die door de provincie Utrecht wordt gehanteerd bij het opstellen van de voortgangsrapportage voor het thema "Water voor natuur", zoals dat is beschreven in het provinciaal Waterplan Utrecht.

Thema	WATER VOOR NATUUR					
Subthema	Doelstelling Waterplan Utrecht	Indicator (eenheid)	Eigenaar	Jaartal doelbereik	Stand van zaken (rood / oranje / groen)	
EHS	33. Natuur buiten EHS: minimaal stand still actuele natuurwaarden *	% gerealiseerd gebied	provincie	2015		
	34. Doelen voor EHS/EVZ zijn vastgelegd in natuurbeheerplan	ja/nee	provincie	2011		
	35. EHS-/landbouwgebied is zo nodig in kader GGOR-proces herbegrensd	aantal/totaal processen	provincie	2015		
	36. Beheerplannen Natura 2000 zijn opgesteld	aantal/totaal	provincie/rijk	2013		
	37. De waterhuishouding is op orde in Natura 2000-gebieden	% gerealiseerd gebied	waterschap	2015		
	38. Partijen hebben onderling de samenwerking afgestemd voor de uitvoering van maatregelen in Natura 2000-gebieden	aantal/totaal gebieden	provincie	2015		
	39. Maatregelen voor uitvoering NVO's en EVZ's zijn uitgevoerd (KRW + EHS + buiten EHS)	lengte (km) of oppervlak (ha) gerealiseerd / totaal te realiseren	waterschap	2015		
	Verdroging	40. Gebiedsgerichte afspraken uit het Convenant TOP-gebieden zijn uitgevoerd	% gerealiseerd gebieden	provincie/ waterschap	2013	
		41. Overkoepelende afspraken uit het Convenant TOP-gebieden zijn uitgevoerd	ja/nee	provincie/ waterschap	2013	
42. Overkoepelende provinciale acties voor (SUB)TOP-gebieden zijn uitgevoerd		ja/nee	provincie	2013		
43. Maatregelen TOP-gebieden zijn vastgesteld		% gerealiseerde gebieden	provincie	2010		
44. Maatregelen TOP-gebieden zijn uitgevoerd		% gerealiseerde gebieden	provincie	2013		
45. Maatregelen SUBTOP-gebieden zijn vastgesteld		% gerealiseerde gebieden	waterschap	2013		
46. Maatregelen SUBTOP-gebieden zijn uitgevoerd		% gerealiseerd gebieden	waterschap	2015		
47. Midterm review AVP/overig verdroogd gebied is uitgevoerd		ja/nee	provincie	2010		
48. Nieuwe afspraken 2e AVP-periode zijn vastgesteld		ja/nee	provincie	2013		

* 0-situatie wordt beschreven t.b.v. toetsing

Toelichting waterschap (eventueel verwijzen naar doelstellingen, nummers):

Toelichting provincie (eventueel verwijzen naar doelstellingen, nummers):

Reactie provincie:

6 FORMAT VOORTGANGSRAPPORTAGE: THEMA VAARWATER

Hieronder is de format opgenomen zoals die door de provincie Utrecht wordt gehanteerd bij het opstellen van de voortgangsrapportage voor het thema “Vaarwater”, zoals dat is beschreven in het provinciaal Waterplan Utrecht.

Thema	VAARWATER				
Subthema	Doelstelling Waterplan Utrecht	Indicator (eenheid)	Eigenaar	Jaartal doelbereik	Stand van zaken (rood / oranje / groen)
Voldoende capaciteit beroeps- en recreatievaarwegen	49. 1 ^e periodieke verslag staat van onderhoud vaarwegen is GS toegezonden	ja/nee	waterschap	2014	

Toelichting waterschap (eventueel verwijzen naar doelstellingen, nummers):

Toelichting provincie (eventueel verwijzen naar doelstellingen, nummers):

Reactie provincie:

7 FORMAT VOORTGANGSRAPPORTAGE: THEMA ZWEMWATER

Hieronder is de format opgenomen zoals die door de provincie Utrecht wordt gehanteerd bij het opstellen van de voortgangsrapportage voor het thema “Zwemwater”, zoals dat is beschreven in het provinciaal Waterplan Utrecht.

Thema	ZWEMWATER				
Subthema	Doelstelling Waterplan Utrecht	Indicator (eenheid)	Eigenaar	Jaartal doelbereik	Stand van zaken (rood / oranje / groen)
Zwemwaterlocaties	50. Voor bestaande locaties is het minimaal de classificatie 'aanvaardbaar' gehaald	aantal/totaal	waterschap	2015	
	51. De bestaande zwemwaterprofielen zijn actueel	ja/nee	waterschap	2011	
	52. Bij structureel slechte kwaliteit is een zwemwaterverbod ingesteld	ja/nee	provincie	2015	

Toelichting waterschap (eventueel verwijzen naar doelstellingen, nummers):

Toelichting provincie (eventueel verwijzen naar doelstellingen, nummers):

Reactie provincie:

8 AANVULLEND TOETSKADER BIJ DOELSTELLINGEN

In de tabel die hierna is opgenomen is per doelstelling aangegeven of er naast het Waterplan van de provincie Utrecht ook nog een ander (aanvullend) toetskader bestaat. Indien dat het geval is dan is aangegeven waar dit toetskader op te herleiden is.

Doelstelling Waterplan Utrecht	Toetskader (aanvullend op Waterplan Provincie Utrecht)
1. Voor primaire A- en C-keringen zijn nieuwe normen opgesteld	Nationaal Waterplan
2. Voor dijkringen 14, 15, 44 is een concrete oplossingsrichting uitgewerkt	Afspraken in kader van Randstad Urgent
3. Pilot Grebbedijk/Deltadijk is uitgevoerd	PvA pilot
4. De primaire keringen Nederrijn en Lek voldoen aan de norm	Waterkeringenplannen
5. De primaire keringen Eem en Eemmeer voldoen aan de norm	Waterkeringenplannen
6. Dijkkringen 16, 44, 45 en 46 zijn getoetst	Landelijk draaiboek
7. Plan voor overdracht Grebbeliniedijk (provinciaal deel) is opgesteld	
8. De regionale keringen voldoen aan de norm met evt. motivatie voor uitstel (klasse 1 en 2)	Waterverordening
9. Gevaar- en risicokaarten voor Europese Richtlijn Overstromingsrisico's zijn opgesteld	Europese Richtlijn Overstromingsrisico's
10. Overstromingsrisicobeheerplannen zijn vastgesteld	Europese Richtlijn Overstromingsrisico's
11. Calamiteitenplannen van waterschappen zijn actueel (minimaal eens per 4 jaar)	Waterwet en Waterbesluit
12. Calamiteiten zijn geëvalueerd	Waterwet
13. Meenemen/toetsen overstromingsrisico's in ruimtelijke plannen	Waterplan (als structuurvisie)
14. Peilbesluiten zijn actueel en gebaseerd op basis van onderzoek / GGOR	
15. Watersysteem voldoet aan normen voor wateroverlast	Waterverordening + NBW-actueel + leidraad
16. Leidraad wateroverlast is herzien	
17. Resultaat toetsronde klimaatscenario's '06 voor wateroverlast is toegepast	
18. Onderzoek inrichting/beheer Hel/Blauwe Hel is uitgevoerd	Natura 2000 doelen en GGOR
19. Wateropgave Maarsseveen-Westbroek is bepaald	Natura 2000 doelen
20. Wateropgave Maarsseveen-Westbroek is gerealiseerd	
21. De wateropgave Ronde Venen binnen Groot Mijdrecht Noord is ingevuld	
22. Verdringingsreeks Amstelland is geëvalueerd	
23. De verdringingsreeks Valleikanaal en Eem is vastgelegd in een verordening	Verkenning waterverdeling Midden Nederland; Waterbesluit
24. De verdringingsreeks Noord-Nederland (waterverdeling/wateraanvoer via IJsselmeer/Randmeren) is vastgelegd in verordeningen	Waterbesluit
25. KRW maatregelen 2010 - 2015 zijn uitgevoerd (waterschap)	SGBP Rijndelta 2010/WBP/KRW uitvoeringsplannen
26. KRW maatregelen 2010 - 2015 zijn uitgevoerd (provincie)	SGBP Rijndelta 2010/KRW programma

Doelstelling Waterplan Utrecht	Toetskader (aanvullend op Waterplan Provincie Utrecht)
27. Afspraken over monitoring zijn gemaakt en geïmplementeerd	SGBP Rijndelta 2010/WBP/KRW uitvoeringsplannen
28. De chemische doelen (prioritaire en overige relevante chemische stoffen) voor de overige oppervlaktewateren zijn bepaald	
29. Haalbare ecologische doelen (incl. ecologie ondersteunende stoffen w.o. nutriënten) voor de overige oppervlaktewateren zijn bepaald	
30. In gebiedsprocessen zijn bronanalyses uitgevoerd, maatregelen ontwikkeld en effecten gemonitord	
31. Meer samenwerking en innovatie binnen de waterketen door samenwerkingsafspraken	BWK 2007
32. Verbetering milieurendement maatregelen (effluent voldoet aan lozingsnormen)	Vergunning
33. Natuur buiten EHS: minimaal stand still actuele natuurwaarden	
34. Doelen voor EHS/EVZ zijn vastgelegd in natuurbeheerplan	
35. EHS-/landbouwgebied is in kader GGOR-proces herbegrensd	Afgeronde GGOR-processen
36. Beheerplannen Natura 2000 zijn opgesteld	
37. De waterhuishouding is op orde in Natura 2000-gebieden	Afgeleide hydrologische doelen
38. Partijen hebben onderling de samenwerking afgestemd voor de uitvoering van maatregelen in Natura-2000 gebieden	
39. Maatregelen voor uitvoering NVO's en EVZ's zijn uitgevoerd (KRW + EHS + buiten EHS)	
40. Gebiedsgerichte afspraken uit het Convenant TOP-gebieden zijn uitgevoerd	Bestuursovereenkomst AVP + Convenant TOP-gebieden
41. Overkoepelende afspraken uit het Convenant TOP-gebieden zijn uitgevoerd	Bestuursovereenkomst AVP + Convenant TOP-gebieden
42. Overkoepelende provinciale acties voor (SUB)TOP-gebieden zijn uitgevoerd	Bestuursovereenkomst AVP + Convenant TOP-gebieden
43. Maatregelen TOP-gebieden zijn vastgesteld	Bestuursovereenkomst AVP + Convenant TOP-gebieden
44. Maatregelen TOP-gebieden zijn uitgevoerd	Bestuursovereenkomst AVP + Convenant TOP-gebieden
45. Maatregelen SUBTOP-gebieden zijn vastgesteld	Bestuursovereenkomst AVP + Convenant TOP-gebieden
46. Maatregelen SUBTOP-gebieden zijn uitgevoerd	Bestuursovereenkomst AVP + Convenant TOP-gebieden
47. Midterm review AVP/overig verdroogd gebied is uitgevoerd	
48. Nieuwe afspraken 2e AVP-periode zijn vastgesteld	Bestuursovereenkomst AVP + Convenant TOP-gebieden
49. 1 ^e periodieke verslag staat van onderhoud vaarwegen is GS toegezonden	Waterverordening provincie Utrecht 2009
50. Voor bestaande locaties is het minimaal de classificatie 'aanvaardbaar' gehaald	Wet en Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden

Doelstelling Waterplan Utrecht	Toetskader (aanvullend op Waterplan Provincie Utrecht)
51. De bestaande zwemwaterprofielen zijn actueel	Wet en Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden
52. Bij structureel slechte kwaliteit is een zwemwaterverbod ingesteld	Wet en Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden

1 INLEIDING

Op grond van verschillende regelgeving is de provincie Utrecht belast met het toezicht op de op haar grondgebied gelegen waterschappen. In dit deel van de nota wordt een overzicht gegeven van die wettelijke toezichttaken.

Per onderwerp wordt een algemene beschrijving van de taak weergegeven en wordt benoemd wat de juridische grondslag is. Daarnaast wordt aangegeven welke informatie er nodig is⁵ om tot een beoordeling te kunnen komen en welke beoordelingsvragen er door de provincie worden gesteld. Met deze opzet wordt transparant gemaakt hoe de provincie Utrecht toepassing geeft aan haar toezicht op de waterschappen.

2 FINANCIËEL TOEZICHT

De provincie is belast met financieel toezicht op de waterschappen. Dit financiële toezicht is gebaseerd op een tweetal wetten:

- de Waterschapswet;
- de Wet financiering decentrale overheden.

De Waterschapswet bevat een algemeen kader voor het financieel toezicht op de waterschappen. De Wet financiering decentrale overheden geeft een meer specifieke uitwerking bij onderdelen van het financieel toezicht. De redenen waarom er op deze specifieke onderdelen toezicht dient te worden uitgeoefend zijn in hoofdzaak:

- het bijdragen aan de kredietwaardigheid van overheden;
- het stellen van een kader voor de financieringsfunctie en het renterisico van overheden;
- het bevorderen van transparantie;
- het stimuleren van de autonomie van overheden.

Het toezicht op grond van de Wet financiering decentrale overheden wordt uitgeoefend door de toezichthouder. De provincie vervult die rol ten opzichte van de waterschappen.

Het totale financieel toezicht op de waterschappen is opgebouwd uit verschillende onderdelen:

- toezicht op de financiële structuur;
- toezicht op de begroting, jaarrekening en het jaarverslag;
- toezicht op de kasgeldlimiet;
- toezicht op de renterisiconorm;
- toezicht op de kostentoedelingsverordening.

Het uitgangspunt bij het toezicht op de financiën van een waterschap is de autonomie van het waterschap. De provincie Utrecht stelt zich daarom terughoudend op bij het financieel toezicht. "Toezicht op hoofdlijnen, tenzij", is het credo.

2.1 Financiële structuur

Algemeen

De uitgangspunten van het financieel beleid, het financieel beheer en de inrichting van de financiële organisatie van een waterschap, worden door het waterschap vastgelegd in verordeningen. Deze verordeningen moeten worden toegezonden aan gedeputeerde staten.

Juridische grondslag

Waterschapswet: artikel 109b.

⁵ In deze nota wordt bij "benodigde informatie" aangegeven welke informatie de provincie Utrecht nodig heeft om haar toezichttaak zorgvuldig in te kunnen vullen. Ook wijzingen van de genoemde stukken vallen daaronder. Voor de leesbaarheid is er echter voor gekozen om deze wijzigingen niet expliciet te benoemen.

Benodigde informatie

De (wijzigingen van) verordeningen die de waterschappen in overeenstemming met artikelen 108, 109 en 109a van de Waterschapswet opstellen.

Beoordeling

Voldoen de (gewijzigde) verordeningen aan algemeen gangbare uitgangspunten voor het inrichten van een financiële organisatie?⁶

Houden de (gewijzigde) verordeningen rekening met de eisen die de Wet financiering decentrale overheden daaraan stelt?⁷

2.2 Begroting, jaarrekening en jaarverslag*Algemeen*

Voor de door het algemeen bestuur van een waterschap vastgestelde begroting en de jaarrekening geldt een toezendplicht aan gedeputeerde staten. Gelet op de terughoudende opstelling van de provincie bij het financieel toezicht is dit gericht op het vaststellen of de waterschappen financieel gezond zijn. De provincie beoordeelt niet inhoudelijk op individuele onderdelen, maar op hoofdlijnen.⁸

Juridische grondslag

Waterschapswet: artikel 101, lid 2 (begroting) en artikel 107 (jaarrekening en jaarverslag).

Benodigde informatie

Begroting (met toelichting), meerjarenraming (met toelichting), jaarrekening, jaarverslag, accountantsverklaring. Bij de toezending van de jaarrekening behoren bovendien verslagen aan het algemeen bestuur van onderzoek naar doelmatigheid en doeltreffendheid van het door het dagelijks bestuur uitgevoerde bestuur en het vaststellingsbesluit van de verenigde vergadering tot de benodigde stukken.

Beoordeling

Zijn de begroting, jaarrekening en jaarverslag tijdig en volledig toegezonden?

Zijn de structurele inkomsten en uitgaven van het waterschap in evenwicht?

Voldoen de financiële stukken aan de eisen van het Waterschapsbesluit?

Voldoen de financiële stukken aan de eisen die de Regeling beleidsvoorbereiding en verantwoording waterschappen?

2.3 Financiële informatieverplichting CBS (IV3)*Algemeen*

De waterschappen zijn verplicht financiële informatie aan het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) aan te leveren. Indien de waterschappen deze verplichting niet nakomen is de provincie gehouden een aanwijzing te geven.

Juridische grondslag

Waterschapswet: artikel 98a.

⁶ Bij de beantwoording van deze vraag wordt gekeken of de administratie is ingedeeld met behulp van duidelijke paragrafen, of er controlemethodieken zijn ingebouwd enz.

⁷ De Wet financiering decentrale overheden stelt in artikel 8 verschillende eisen die zien op de volgende onderdelen: liquiditeits- en schuldpositie, ontvangen waarborgsommen, de kasgeldlimiet, het renterisico op het begrotingstotaal, de renterisiconorm, aangegane geldleningen, uitzettingen, verleende garanties en het EMU-saldo.

⁸ In het geval dat het algemeen bestuur de jaarrekening niet of niet naar behoren vaststelt is het dagelijks bestuur gehouden de jaarrekening door gedeputeerde staten vast te laten stellen (Waterschapswet: artikel 107a).

Benodigde informatie

Eigen verklaring van een waterschap dat deze zijn CBS-verplichtingen op grond van de Regeling beleidsvoorbereiding en verantwoording waterschappen is nagekomen.

Beoordeling

Is tijdig voldaan aan de informatieve verplichtingen aan het CBS uit de Regeling beleidsvoorbereiding en verantwoording waterschappen?

Voldoet de verstrekte informatie aan de kwaliteitseisen van het CBS?

2.4 Kasgeldlimiet**Algemeen**

Waterschappen moeten bij het opstellen van hun begroting rekening houden met een wettelijke kasgeldlimiet. Deze kasgeldlimiet is een bedrag bij aanvang van het jaar ter grootte van een percentage van het begrotingstotaal. Het toezicht van de provincie is er op gericht te bewaken dat de netto-vlottende schuld van een waterschap binnen de gestelde kasgeldlimiet blijft.

Juridische grondslag

Wet financiering decentrale overheden: artikel 4.

Benodigde informatie

Begroting, jaarrekening, ontheffingsverzoek⁹.

Beoordeling

Blijft de gemiddelde netto-vlottende schuld per kwartaal van het waterschap binnen de wettelijke kasgeldlimiet?

2.5 Renterisiconorm**Algemeen**

Het toezicht op de renterisiconorm richt zich op de relatie tussen de vaste schulden van een waterschap en de in de Wet financiering decentrale overheden vastgelegde renterisiconorm.

Juridische grondslag

Wet financiering decentrale overheden: artikel 6.

Benodigde informatie

Begroting, ontheffingsverzoek⁹.

Beoordeling

Blijft het renterisico op het begrotingstotaal beneden de renterisiconorm?

2.6 Kostentoedelingsverordening¹⁰**Algemeen**

De kostentoedelingsverordening die door een waterschap wordt opgesteld moet worden goedgekeurd door gedeputeerde staten.

Juridische grondslag

Waterschapswet: artikel 120, lid 5

⁹ Ontheffingsverzoeken worden alleen toegezonden indien deze aan de orde zijn.

¹⁰ Op grond van het Bestuursakkoord Water zal de goedkeuringsplicht voor deze verordening komen te vervallen

Benodigde informatie

Kostentoedelingsverordening, besluit tot vaststelling van de kostentoedelingsverordening, overzicht van de naar voren gebrachte bedenkingen en overwegingen van het algemeen bestuur.

Beoordeling

Blijft het kostendeel voor de categorie ingezetenen binnen de bandbreedtes van de Waterschapswet? Is de kostentoedelingsverordening in overeenstemming met de eisen zoals die zijn vastgelegd in hoofdstuk 6, paragraaf 1 van het Waterschapsbesluit? Is de waarde in het economisch verkeer voor de overige categorieën van heffingplichtigen op juiste gronden bepaald?

3 TOEZICHT GEMEENSCHAPPELIJKE REGULINGEN EN DEELNEMING IN EEN RECHTSPERSOON**3.1 Gemeenschappelijke regelingen****Algemeen**

Waterschappen die ten behoeve van de behartiging van hun belangen gemeenschappelijke regelingen treffen, dienen deze te laten goedkeuren door gedeputeerde staten¹¹. Bij gemeenschappelijke regeling kunnen openbare lichamen met rechtspersoonlijkheid of gemeenschappelijke organen worden opgericht.

Juridische grondslag

Wet gemeenschappelijke regelingen: artikel 50h en 50k.

Benodigde informatie

Besluit tot het treffen van een gemeenschappelijke regeling inclusief onderliggende stukken.

Beoordeling

Is de gemeenschappelijke regeling in overeenstemming met het recht of het algemeen belang? Kan het waterschapsbestuur zijn verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de opgedragen taken blijvend volledig waarmaken?

3.2 Deelneming in een rechtspersoon**Algemeen**

Een besluit tot oprichting van of deelneming in een rechtspersoon kan van wezenlijke invloed zijn op de taakuitoefening door een waterschap. Om die reden is door de provincie Utrecht in de reglementen een toezendplicht opgenomen.

Juridische grondslag

Reglement van bestuur voor het Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht 2008: artikel 22;
Reglement Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2008: artikel 23, lid 1;
Reglement voor het waterschap Rivierenland: artikel 26, lid 1;
Reglement voor het waterschap Vallei en Eem: artikel 24, lid 1;

Benodigde informatie

Besluit tot oprichting van of deelneming in een rechtspersoon.

¹¹ Bij gemeenschappelijke regelingen waaraan in verschillende provincies gelegen waterschappen deelnemen, is gedeputeerde staten van de provincie waar de plaats van vestiging van de gemeenschappelijke regeling is gelegen bevoegd tot goedkeuring (Wet gemeenschappelijke regelingen: artikel 50i). Wel worden de andere gedeputeerde staten van de betrokken provincies gehoord.

Beoordeling

Is de oprichting van of deelname in een rechtspersoon in overeenstemming met het recht of het algemeen belang?

Kan het waterschapsbestuur zijn verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de opgedragen taken blijvend volledig waarmaken?

4 TOEZICHT OPERATIONELE BESLUITEN

4.1 Waterbeheerplan¹²

Algemeen

Het provinciaal waterplan vormt het (strategisch) kader voor de waterbeheerplannen van de waterschappen. Om binnen het regionaal waterbeheer taken goed op elkaar af te kunnen stemmen moet gedeputeerde staten een waterbeheerplan goedkeuren. Daarmee vervult de provincie de rol van verbindende schakel tussen sectoraal waterbeleid en integrale gebiedsontwikkeling.

Juridische grondslag

Waterwet: artikel 4.7, lid 1;

Waterverordening Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht: artikel 3.4, lid 1;

Waterverordening Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2009: artikel 3.3, lid 1;

Waterverordening waterschap Rivierenland: artikel 3.3, lid 1;

Waterverordening waterschap Vallei en Eem: artikel 3.3, lid 1.

Benodigde informatie

Waterbeheerplan, verslag van het bij de voorbereiding gevoerde overleg, de ingediende zienswijzen, beschouwingen van het algemeen bestuur over de ingediende zienswijzen.

Beoordeling

Voldoet het waterbeheerplan aan de eisen van artikel 4.6 van de Waterwet?

Voldoet het waterbeheerplan aan de eisen zoals die in de voor de verschillende waterschappen geldende waterverordeningen zijn opgenomen?¹³

4.2 Keur

Algemeen

De keur is een belangrijk instrument bij de uitvoering van het waterbeleid. In verband daarmee geldt er niet alleen een toezendplicht voor de vastgestelde keur (zoals in de Waterwet is voorgeschreven), maar ook voor de ontwerp-keur.

Juridische grondslag

Waterschapswet: artikel 80, lid 2;

Reglement van bestuur voor het Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht 2008: artikel 22, lid 1;

Reglement Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2008: artikel 23, lid 1;

Reglement voor het waterschap Rivierenland: artikel 26, lid 1;

Reglement voor het waterschap Vallei en Eem: artikel 24, lid 1.

¹² Op grond van het Bestuursakkoord Water zal de goedkeuringsplicht voor het waterbeheerplan komen te vervallen.

¹³ Deze eisen zijn voor de respectieve waterschappen terug te vinden in artikel 3.1 van de Waterverordening Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht, artikel 3.1 van de Waterverordening Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2009, artikel 3.1 van de Waterverordening waterschap Rivierenland en artikel 3.1 van de Waterverordening waterschap Vallei en Eem.

Benodigde informatie

Ontwerpkeur, vastgestelde keur, de naar voren gebrachte bedenkingen en het standpunt daarover van het algemeen bestuur van het waterschap.

Beoordeling

Is de keur in overeenstemming met het provinciaal beleid en de regelgeving?

4.3 Peilbesluit*Algemeen*

Een peilbesluit is een belangrijk instrument van een waterschap bij het realiseren van de in het provinciaal waterplan toegekende gebiedsfuncties. Bij de vaststelling van een peilbesluit moeten alle bij de waterhuishouding betrokken belangen worden afgewogen.

De deskundigheid van de waterschappen is leidend bij het inhoudelijk vaststellen van de peilbesluiten. De provincie borgt door een toezendplicht zicht te houden op de consistentie van peilbesluiten met het provinciaal beleid en regelgeving. De provincie beperkt daarom haar toetsing van de peilbesluiten tot deze hoofdlijnen.

Juridische grondslag

Reglement van bestuur voor het Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht 2008: artikel 22, lid 1, letter e;
Waterverordening Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2009: artikel 4.6 en 4.7;
Reglement voor het waterschap Rivierenland: artikel 26, lid 2;
Reglement voor het waterschap Vallei en Eem: artikel 24, lid 2.

Benodigde informatie

Ontwerppeilbesluit, vastgesteld peilbesluit, inclusief ingediende zienswijzen en de beschouwingen van het algemeen bestuur.

Beoordeling

Is het (ontwerp)peilbesluit in overeenstemming met het provinciaal beleid en de regelgeving?

4.4 Projectplan*Algemeen*

Projectplannen tot aanleg, verlegging of versterking van primaire waterkeringen moeten worden goedgekeurd door de provincie. Deze goedkeuringsplicht voor een projectplan geldt ook indien de projectprocedure door gedeputeerde staten van toepassing is verklaard op:

- projectplannen tot aanleg of wijziging van regionale waterkeringen;
- projectplannen tot aanleg of wijziging van bergingsgebieden in regionale watersystemen.

Hierbij geldt de eis dat de betreffende waterwerken van bovenlokale betekenis zijn en dat deze met spoed en op gecoördineerde wijze tot stand moeten worden gebracht.

Juridische grondslag

Waterwet: artikel 5.7.

Benodigde informatie

Projectplan, inclusief de ingediende zienswijzen en de beschouwingen van het algemeen bestuur.

Beoordeling

Voldoet het projectplan voor de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk aan de criteria zoals die zijn benoemd in de Waterwet, artikel 5.4?

Wordt met een projectplan voor een waterkering de gestelde veiligheidsnorm behaald?

Wordt met een projectplan voor waterberging de gestelde waterkwantiteit gerealiseerd?

Is het projectplan in overeenstemming met het provinciaal beleid?

5 OVERIG TOEZICHT**5.1 Calamiteitenplan***Algemeen*

Op grond van de Waterwet is een waterschap verplicht een calamiteitenplan vast te stellen¹⁴. In een beperkt aantal gevallen komt gedeputeerde staten en/of de Commissaris van de Koningin bevoegdheid toe bij het optreden tegen calamiteiten.

Situaties van gevaar in de sfeer van de waterstaatszorg kunnen grote gevolgen hebben. Kennis van het calamiteitenplan door de provincie is dan ook van groot belang. In verband hiermee is bij reglement een toezendplicht dit soort plannen voorgeschreven.

Juridische grondslag

Reglement van bestuur voor het Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht 2008: artikel 22, lid 1, letter g;

Reglement Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2008: artikel 23, lid 2;

Reglement voor het waterschap Vallei en Eem: artikel 24, lid 1, letter c;

Reglement voor het waterschap Rivierenland: artikel 26, lid 1, letter c.

Benodigde informatie

Ontwerp calamiteitenplan, vastgesteld calamiteitenplan.

Beoordeling

Is het (ontwerp)calamiteitenplan in overeenstemming met artikel 5.3 van het Waterbesluit?

5.1 Situatie van gevaar*Algemeen*

Gedeputeerde staten kunnen een aanwijzing geven indien naar hun oordeel het bestuur van een waterschap niet of niet voldoende optreedt bij gevaar. Indien er sprake is van omstandigheden die geen voorafgaande bijeenroeping van gedeputeerde staten gedogen ligt deze bevoegdheid bij de commissaris van de Koningin zolang het gevaar voortduurt en totdat gedeputeerde staten van hun bevoegdheid gebruik maken.

Juridische grondslag

Waterwet: artikel 5.31, lid 1, juncto artikel 3.12, lid 1.

Benodigde informatie

Bericht in geval van opschaling, situatierapporten.

Beoordeling

Treedt het waterschap bij gevaar op in overeenstemming met wat is vastgelegd in calamiteitenplan en onderliggende bestrijdingsplannen?

¹⁴ Waterwet: artikel 5.29, lid 1.